

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie z powództwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w O. przeciwko L. K. o zapłatę w pkt 1 – zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.745,68 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 1580 zł od dnia 28 czerwca 2014 roku oraz w pkt 2 – zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 647 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (wyrok k. 64).

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości.

Skarżący zarzucił wyrokowi:

- 1.naruszenie prawa materialnego poprzez jego niezastosowanie, które miało skutek na wynik sprawy,
- 2.naruszenie prawa procesowego poprzez zdawkowe i niedokładne określenie w uzasadnieniu wyroku ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, które miało wpływ na wynik sprawy.

Na tej podstawie skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje (apelacja k. 75 -76).

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zwrot kosztów postępowania apelacyjnego (odpowiedź na apelację k. 86 -87).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Na wstępie należy zaznaczyć, że Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje jako własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji, uznając je za prawidłowe, a także podziela przedstawioną przez ten Sąd argumentację prawną.

Zarzuty podniesione przez pozwanego w apelacji nie dotyczyły skonkretyzowanych naruszeń przepisów prawa. Z treści apelacji wywieść można, iż zarzuty te w istocie sprowadzały się do kwestionowania przeprowadzonej przez Sąd I instancji oceny dowodów, w tym zasadności oparcia ustaleń faktycznych w zakresie zawarcia umowy sprzedaży opon samochodowych i nakrętek między pozwanym a poprzednikiem prawnym powoda na dowodzie z faktury przedstawionej przez powoda. Ponadto pozwany zdaje się zarzucać naruszenie art. 328 § 2 kpc.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy, nie naruszył zasady swobodnej oceny dowodów (por. art. 233 § 1 k.p.c.), a ze zgromadzonego materiału dowodowego wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym. Należy podnieść, że tylko w wypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej, albo – wbrew zasadom doświadczenia życiowego – nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2005 roku, sygn. akt I ACa 513/05, LEX nr 186115). Strona apelująca takich uchybień, jak wskazane powyżej, nie wykazała. Samo zaś przytoczenie w apelacji odmiennej, własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może być uznane za wystarczające do podważenia dokonanych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 1969 roku, I PR 228/69, LEX nr 6553).

W rozpoznawanej sprawie zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał w sposób wystarczający istnienie roszczenia zarówno co do zasady, jak i wysokości. Sąd I instancji dokonując ustaleń stanu faktycznego oparł się głównie na dowodach z dokumentów w postaci umowy powierniczego przelewu wierzytelność i faktury oraz całkowicie korespondujących z ich treścią zeznaniach świadka R. P.. Z dowodów tych wynika, że pozwany nabył od R. P. opony

i nakrętki samochodowe i zlecił ich montaż w pojeździe, a fakt zawarcia tej umowy został potwierdzony fakturą nr (...) z dnia 20.06.2014 r. Faktura ta została podpisana przez pozwanego, co świadczy o zaakceptowaniu przez niego zawartych w jej treści danych dotyczących ceny, przedmiotu zakupu czy też terminu płatności. Pozwany kwestionując okoliczność zawarcia umowy, powinien zgłosić stosowną inicjatywę dowodową celem jej podważenia, czego jednak nie uczynił.

Wskazać należy, że o tym, czy między stronami sporu doszło do zawarcia i wykonania umowy sprzedaży wyszczególnionych w spornej fakturze towarów Sąd mógł orzec jedynie w oparciu o dowody zaprezentowane w sprawie. W sprawach cywilnych rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 KPC) spoczywa na stronie, która wywodzi z tych faktów skutki prawne (art. 6 k.c.) (por. m.in. wyr. SN z 17.12.1996 r., I CKU 45/96, Legalis z glosą A. Zielińskiego).

Wbrew stanowisku skarżącego Sąd Rejonowy mógł oprzeć ustalenia faktyczne w zakresie istnienia zobowiązania pozwanego do zapłaty na dowodzie z faktury. Faktura bowiem jako dowód z dokumentu prywatnego jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego moc sąd ocenia według zasad określonych w art. 233 k.p.c., t. j. według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd zaś oceniając wiarygodność dowodu decyduje o tym, czy określony środek dowodowy ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności zasługuje na wiarę czy też nie (por. J. Klich- Rump „Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia sądowego w procesie cywilnym s. 132 i nast.). Brak jest podstaw do przyjęcia określonej formalnej hierarchii dowodów z punktu widzenia ich wiarygodności i mocy dowodowej w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego (orzecz. SN z 30.11. 1973 r. , III CRN 291/73). Z powyższego wynika, że dowód z dokumentu prywatnego podlega ocenie tak, jak wszystkie inne dowody, a zatem może stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania (por. wyrok SN z 25.09.1985 r., IV PR 200/85, osnc 1986, poz. 84, wyrok SN z 3.10.2000 r., I CKN 804/98).

Jak słusznie podkreślił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 10 lipca 2008 r., sygn. III CZP 62/08 w orzecznictwie dominuje zapatrywanie, że faktura VAT może spełniać wiele funkcji, które wykraczają poza kwestie podatkowe. W orzecznictwie uznano fakturę zawierającą stosowną klauzulę za pełniącą rolę wezwania do zapłaty w rozumieniu art. 455 k.c. oraz za pokwitowanie (por. m.in. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1992 r., III CZP 56/92, OSNCP 1992 nr 12, poz. 219, oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2001 r., I CKN 323/99, OSNC 2002, nr 7-8, poz. 94, z dnia 15 czerwca 1999, III CKN 252/98, nie publ., z dnia 7 lipca 2005 r., IV CK 28/05, nie publ. i z dnia 7 października 2003 r. IV CK 57/02, nie publ.). Faktura stanowi "stwierdzenie wierzytelności pismem" w rozumieniu art. 514 k.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2005 r., III CZP 40/05, OSNC 2006 nr 5, poz. 61), a jej treść może także w istotnym zakresie współkształtować lub wręcz określać treść umowy, na podstawie której jest wystawiana lub dowód której stanowi; w szczególności w ten sposób można wyznaczyć sposób (np. płatność gotówką) lub termin spełnienia świadczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2003 r., IV CK 57/02, nie publ. i z dnia 19 stycznia 1999 r., II CKN 153/98, nie publ.). W konkluzji należy stwierdzić, że podpisanie, a nawet przyjęcie faktury - zależnie od kontekstu sytuacyjnego oraz zawartych w niej elementów - można poczytać nie tylko za oświadczenie wiedzy, ale także za oświadczenie woli.

Sąd Rejonowy ocenił jako wiarygodny przedstawiony przez powoda dowód z dokumentu prywatnego w postaci faktury, która zawierała istotne elementy umowy i podpisy zarówno pozwanego, jak i sprzedającego R. P.. Fakt zawarcia umowy został również potwierdzony spójnymi i konsekwentnymi zeznaniami świadka R. P.. Z treści faktury oraz zeznań świadka R. P. wynika, że umowa zawarta z pozwanym miała charakter mieszany, zawierała bowiem elementy umowy kupna – sprzedaży w zakresie, w jakim dotyczyła sprzedaży opon i nakrętek (art. 535 k.c.) oraz elementy umowy o świadczenie usług w części dotyczącej montażu tych elementów w pojeździe pozwanego (art. 750 k.c.)

W braku dowodów przeciwnych uznać zatem należało, że powód za pomocą dowodu z faktury i zeznań świadka wykazał, iż jego poprzednik prawny sprzedał pozwanemu opony i nakrętki samochodowe i dokonał ich montażu, w zamian za co pozwany zobowiązał się zapłacić kwotę 1580 zł. Przy czym obowiązek zapłaty został uznany przez pozwanego poprzez złożenie podpisu na fakturze. Pozwany nie spełnił świadczenia w terminie zapłaty wyznaczonym w fakturze na dzień 27 czerwca 2014 roku, a zatem zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 403 z późn. zm) przysługuje rekompensata za koszty odzyskiwana należności o równowartości kwoty 40 euro, co w przeliczeniu na złote odpowiada kwocie 165,68 zł dochodzonej pozwem. W tym stanie rzeczy istniały podstawy do uwzględnienia w całości żądań powoda.

Bezzasadny był zarzut naruszenie prawa procesowego poprzez zdawkowe i niedokładne określenie w uzasadnieniu wyroku ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, które w ocenie skarżącego miało wpływ na wynik sprawy.

Zarzut ten odczytać można jako zarzut naruszenia art. 328 § 2 kpc.

W myśl art. 328 § 2 kpc uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia a mianowicie: ustalenie faktów, które Sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł i przyczyn dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wszystkie opisane wyżej elementy i wbrew twierdzeniom skarżącego zawiera szczegółowe ustalenia faktyczne odwołując się do faktury podpisanej przez pozwanego, zeznań świadka R. P. szczegółowo opisującego przebieg transakcji, umowy o powierniczym przelewie wierzytelności i wezwania do zapłaty. Sąd Rejonowy dokonał również dokładnej i wyczerpującej oceny zebranego materiału dowodowego.

Zaznaczyć należy, że możliwość skutecznego powołania się na zarzut naruszenia art. 328 § 2 kpc ograniczona jest tylko do sytuacji gdy z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia nie sposób zorientować się jakie były podstawy faktyczne lub prawne rozstrzygnięcia i wskutek tych braków uzasadnienie orzeczenia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу sądu pierwszej instancji, który doprowadził do wydania orzeczenia, a więc rozstrzygnięcie nie poddaje się kontroli (por uzasadnienie postanowienia SN z 23 stycznia 2001 r. IV CKN 970/00, wyroku z 18 marca 2003 r. IV CKN 1862/00, z 17 marca 2006 r. I CSK 65/05).

Sąd drugiej instancji nie jest związany przedstawionymi w apelacji zarzutami prawa materialnego i z urzędu bada prawidłowość wykładni i zastosowania przez sąd pierwszej instancji przepisów prawa materialnego (por. uchwała SN z 31 stycznia 2008 r. IIICZP 49/07- OSNC 2008/6/55). Sąd Okręgowy nie dopatrzył się w tym względzie żadnych naruszeń.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Pozwany przegrał sprawę w II instancji w całości, w związku z czym powinien zwrócić stronie przeciwnej poniesione przez nią koszty postępowania apelacyjnego. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Wynagrodzenie pełnomocnika powoda zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 1 i 2 i § 12 ust.1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 490).